

CUPRINS

INTRODUCERE

DEFINIȚIA ȘI OBIECTUL NEUROPSIHOLOGIEI.....	11
DIRECȚIILE DE EVOLUȚIE ALE STUDIULUI ORGANIZĂRII	
PSIHO-NEURO-COMPORTAMENTALE.....	11
Direcția descriptivă	11
Direcția evoluționistă	12
Direcția ontogenetică	12
Direcția neuropsihologică.....	12
Modalitatea cibernetică	12
Modalitatea fizică	13
NATURA PSIHICULUI UMAN.....	14
COMPONENTELE PSIHICULUI UMAN.....	14
Entități de tip cognitiv	14
Entități de tip motivațional	14
Entități de tip emotiv afectiv	14
RELAȚIA DINTRE CREIER ȘI VIAȚA PSIHICĂ.....	15
PRINCIPII DE ORGANIZARE MORFOFUNCȚIONALĂ	
A CREIERULUI.....	15
Principiul neuronului	15
Principiul centralizării	15
Principiul cefalizării	15
Principiul corticalizării	15
Principiul diferențierii și specializării.....	15
Principiul ierarhizării și integrării sistemice	16
Principiul comutării	16
Principiul reflexului	16
Principiul modelării informaționale	16
Principiul conexiunii inverse	16
Principiul redundanței.....	16
Principiul verbalizării.....	16
Principiul instruibilității	16
CATEGORII MARI DE FUNCȚII ALE CREIERULUI.....	17
Funcții pur neurologice	17
Funcții instrumental-simbolice	17
Funcții integratoare	17

ROLUL EMISFERELOR CEREBRALE	
ÎN MECANISMELE ȘI PROCESELE PSIHICE	18
Lobul frontal.....	18
Lobul parietal.....	20
Lobul temporal.....	20
Lobul occipital.....	20
Corpul calos	21

PARTEA I

STRUCTURA FUNCȚIONALĂ A SISTEMULUI NERVOS

UNITATEA STRUCTURAL-FUNCȚIONALĂ	
A SISTEMULUI NERVOS	22
NEURONUL	22
NEVROGLIA	26
SINAPSA	26
MODELUL FUNCȚIONAL AL SISTEMULUI NERVOS	30
Reflexele necondiționate (înnăscute)	31
Reflexele condiționate (dobândite)	31
LEGILE CONDUCERII IMPULSULUI NERVOS	31
Legea integrității morfo-funcționale	31
Legea conducerii izolate	32
Legea conducerii bilaterale	32
Legea conducerii nedecrementiale	32
Legea multiplicării impulsului la nivelul terminațiilor axonale.....	32
Legea „totul sau nimic”.....	32
PROPRIETĂȚILE GENERALE ALE SINAPSELOR	32
Întârzierea sinaptică	32
Conducerea unidirecțională	32
Vulnerabilitatea la hipoxie, la noxe și unele medicamente.....	33
Fatigabilitatea sinapsei.....	33
Sumația temporo-spațială	33
Ocluzia.....	33
Facilitatea posttetanică	33
Postdescărcarea.....	33
ASPECTE CLINICE ALE TRANSMITERII CHIMICE DE LA NIVELUL SINAPSEI	
ÎNTRE NERVI ȘI MUȘCHI	34
Miastenia gravis.....	34
Blocajul neuromuscular presinaptic.....	35
REȚELELE NEURONALE ȘI PROPRIETĂȚILE LOR	35
Rețelele neuronale	35
Proprietățile rețelelor neuronale	37
<i>Plasticitatea rețelelor</i>	37
<i>Convergența stimulilor</i>	37

<i>Divergența stimulilor</i>	37
<i>Legătura inversă (feed-back)</i>	37
<i>Transformarea ritmului de excitație</i>	37
<i>Fenomenul de rebound</i>	37
<i>Principiul dominației</i>	37

STRUCTURA FUNCȚIONALĂ

A SISTEMULUI NERVOS CENTRAL	38
MĂDUVA SPINĂRII	39
Anatomia măduvei spinării	39
<i>Substanța cenușie</i>	41
<i>Substanța albă</i>	42
Fiziologia măduvei spinării	42
<i>Funcția de integrare reflexă</i>	42
<i>Funcția de coordonare reflexă</i>	42
<i>Funcția de conducere a impulsurilor</i>	43
<i>Căile senzitive (ascendente) spinale</i>	43
<i>Căile motorii (descendente) spinale</i>	43
Sindroame medulare caracteristice	44
<i>Transecțiunea parțială</i>	45
<i>Hemisecțiunea</i>	45
<i>Transsecțiunea completă</i>	45
<i>Sindroame medulare organice</i>	45
<i>Siringomielia</i>	45
<i>Degenerescenta combinată subacută a măduvei spinării</i>	45
<i>Sindromul tabetic dorsal</i>	46
Aspecte psihosociale și psihoterapeutice ale bolnavilor medulari.....	46
<i>Psihoterapia bolnavilor medulari</i>	47
BULBUL RAHIDIAN	48
Anatomia bulbului rahidian	48
Funcțiile bulbului rahidian	51
<i>Funcția de integrare reflexă</i>	51
<i>Funcția de conducere</i>	51
<i>Funcția de reglare a tonusului și dinamicii activității psihice</i>	52
PUNTEA LUI VAROLIO	52
Anatomia punții lui Varolio	52
Funcțiile punții lui Varolio.....	53
<i>Funcția de integrare reflexă</i>	53
<i>Funcția de conducere</i>	53
MEZENCEFALUL	53
Anatomia mezencefalului	53
Funcțiile mezencefalului	54
SINDROAME CLINICE PRODUSE DE LEZIUNI	
ALE TRUNCHIULUI CEREBRAL	54
FORMAȚIUNEA RETICULATĂ A TRUNCHIULUI CEREBRAL	55

Sindromul de tip reticulat	57
<i>Mutismul akinetic</i>	57
<i>Sindromul logoree cu hiperkinezie</i>	58
<i>Rigiditatea prin decerebrare</i>	58
CEREBELUL	59
Structura cerebelului	59
Funcțiile cerebelului	62
Semne ale leziunilor cerebeloase	62
DIENCEFALUL	63
Structura anatomo-funcțională a diencefalului	63
<i>Talamusul – structura anatomo-funcțională</i>	63
<i>Sindroame clinice de afectare talamică</i>	65
<i>Sindromul talamic</i>	65
<i>Afazia talamică Fischer</i>	65
<i>Sindromul de neglijență talamică</i>	65
<i>Demența talamică</i>	66
<i>Metotalamusul</i>	67
<i>Epitalamusul</i>	67
<i>Subtalamusul</i>	67
<i>Hipotalamusul</i>	68
<i>Structura anatomo-funcțională a hipotalamusului</i>	68
<i>Funcțiile hipotalamusului</i>	69
<i>Reglarea sistemului neuroendocrin</i>	69
<i>Reglarea comportamentului vegetativ și a sistemului nervos autonom</i>	69
<i>Reglarea sistemului motivațional</i>	70
<i>Reglarea temperaturii corpului</i>	70
<i>Poikilotermia</i>	70
<i>Hipertermiile</i>	71
<i>Hipertermia tranzitorie</i>	71
<i>Hipertermia susținută</i>	71
<i>Hipertermia paroxistică</i>	71
<i>Hipotermiile</i>	71
<i>Hipotermia susținută</i>	71
<i>Hipotermia paroxistică</i>	71
<i>Hipotermia accidentală</i>	72
<i>Reglarea foamei și a aportului de hrană</i>	72
<i>Anorexia</i>	73
<i>Emacierea</i>	73
<i>Reglarea setei și a aportului de lichide</i>	74
<i>Reglarea metabolismului</i>	74
<i>Reglarea metabolismului glucidic</i>	75
<i>Reglarea metabolismului lipidic</i>	75
<i>Reglarea metabolismului proteic și al troficității</i>	75

<i>Reglarea comportamentului afectiv-emoțional</i>	75
<i>Furia și teama</i>	75
<i>Apatia</i>	76
<i>Euforia</i>	76
<i>Comportamentul sexual excesiv</i>	76
<i>Reglarea ritmului veghe-somn</i>	76
TELENCEFALUL	77
Emisferele cerebrale	77
<i>Sistemul limbic</i>	81
<i>Hipocampusul</i>	81
<i>Amigdala</i>	82
<i>Corpul calos</i>	83
<i>Nucleii bazali</i>	83
<i>Complexul amigdaloid</i>	84
<i>Substanța neagră</i>	84
Sistemul nervos periferic.....	84
<i>Nervii spinali</i>	85
<i>Nervii cranieni</i>	88
Sistemul nervos vegetativ.....	91
<i>Sistemul nervos simpatic</i>	92
<i>Sistemul nervos parasimpatic</i>	92
<i>Neurotransmițătorii</i>	93

PARTEA a II-a

MECANISME NEUROFIZIOLOGICE	
ALE PRINCIPALELOR PROCESE PSIHICE	95
STAREA DE VEGHE (VIGILĂ)	96
Structuri nervoase implicate în starea de veghe	96
<i>Formațiunea reticulată (FR) și sistemul activator ascendent (SAA)</i>	97
<i>Sistemul talamic nespecific</i>	101
<i>Hipotalamusul posterior</i>	101
<i>Scoarța cerebrală</i>	101
<i>Sistemul centrencefalic</i>	102
ORIENTAREA	103
Mecanismele neurofiziologice ale orientării	105
Habituaarea.....	109
ATENȚIA	110
Accepțiuni conceptuale.....	110
Caracteristicile comportamentului atentiv	111
Sursele atenției	112
Posibilitățile și limitele stabilității atenției	113
Mecanismele neurofiziologice ale atenției	113
Distribuția atenției.....	118

Inatenția.....	119
<i>Inatenția prin inhibiție</i>	119
<i>Inatenția prin habituale</i>	120
SOMNUL	120
Bioritmul somn-veghe	121
Mecanismele neurofiziologice ale somnului	122
<i>Somnul cu unde lente(SL)</i>	124
<i>Somnul cu unde rapide sau somnul paradoxal</i>	127
Mecanismele neurochimice ale somnului	131
Procesul oniric	134
ÎNVĂȚAREA	138
Structuri nervoase implicate în procesul învățării	140
Mecanismele neurofiziologice ale învățării	142
<i>Condiționarea responsivă</i>	143
<i>Condiționarea operantă</i>	148
<i>Alte mecanisme de învățare</i>	151
Mecanisme neurochimice ale învățării	151
Transferul interemisferic	154
MEMORIA	157
Definiția și semnificația stimulilor	157
Structuri nervoase implicate în memorie	159
Mecanismul neurofiziologic și tipurile de memorie	162
<i>Memoria imediată</i>	163
<i>Memoria primară sau de scurtă durată</i>	164
<i>Memoria de lungă durată (secundară)</i>	165
<i>Memoria de foarte lungă durată (terțiară)</i>	170
Consolidarea memoriei și uitarea	170
AFECTIVITATEA	171
Structuri nervoase implicate în stările afectiv-emoționale.....	172
Mecanisme neurofiziologice ale proceselor afectiv-emoționale.....	175
Stări afective particulare.....	181
<i>Frica și furia</i>	181
<i>Agresivitatea și placiditatea</i>	182
<i>Râsul și plânsul</i>	184
LIMBAJUL	185
Definiție și caracteristici.....	185
Funcțiile limbajului	187
<i>Funcția comunicativă</i>	187
<i>Funcția cognitivă</i>	187
<i>Funcția reglatoare</i>	187
<i>Funcția emoțional-expresivă</i>	187
<i>Funcția imperativ-persuasivă</i>	187
Dominanta cerebrală în limbaj	187
Mecanismele neurofiziologice ale limbajului	189

<i>Componenta centrală a limbajului</i>	189
<i>Percepția primară auditivă și vizuală</i>	189
<i>Exprimarea verbo-motorie</i>	190
<i>Funcția gnoxică și praxică</i>	190
<i>Funcția mnezică și conceptuală</i>	192
<i>Componenta periferică a limbajului</i>	192
<i>Sistemul energetic sau respirator</i>	193
<i>Sistemul generator fonator</i>	193
<i>Teoria mioelastică vibratorie</i>	194
<i>Teoria mobilizării active, neurocronaxică a corzilor vocale</i>	195
<i>Teoria microondulatorie</i>	196
<i>Teoria reactiv-rezonatorie</i>	196
<i>Sistemul rezonator</i>	196
<i>Clasificarea limbajului</i>	198
<i>Limbajul scris</i>	200
<i>Desenul</i>	201
<i>Limbajul citit</i>	202
<i>Limbajul muzical</i>	202
<i>Limbajul nonverbal</i>	204
<i>Limbajul gestual</i>	205
<i>Mimica</i>	206
<i>Pantomima și mersul</i>	206
<i>Râsul și plânsul</i>	206
GÂNDIREA	207
Definiția și caracteristicile gândirii.....	207
Mecanismele neurofiziologice ale gândirii.....	208
Relația gândire-limbaj.....	210
Relația gândire-inteligență.....	213
 BIBLIOGRAFIE	 217

